

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **E.**, so sídlom T., právne zastúpeného *Mgr. V., advokátom so sídlom N.*, proti žalovanému: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, so sídlom Drieňová č. 22, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SVS-230-2008/00885TFV zo dňa 26.05.2008, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S/98/2008-42 zo dňa 11.06.2009 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S/98/2008-42 zo dňa 11. júna 2009 **z r u š u j e** a konanie **z a s t a v u j e**.

Žiaden z účastníkov **nemá právo** na náhradu trov konania .

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SVS-230-2008/00885TFV zo dňa 26.05.2008, ktorým žalovaný podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov zrušil rozhodnutie Obvodného úradu v Bratislave, odboru všeobecnej vnútornej správy č. OVVS-Pr-2053/1-378-07-L.H./V-17 zo dňa 15.10.2007, ktorým bol Ing. I. uznaný vinným zo spáchania priestupku na úseku práva na prístup k informáciám podľa § 42a ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, skutkovú podstatu ktorého naplnil tým, že ako povinná osoba, ktorej bola dňa 20.04.2007 listom doručená žiadosť o poskytnutie informácie občianskym združením E. o záverečné správy všetkých schválených projektov PHARE CBC SR/AT 2003/005-704.02-grantová schéma na rozvoj cestovného ruchu a ktorú žiadalo zaslať v elektronickej podobe, nevyhovel žiadosti žiadateľa o poskytnutie požadovaných informácií, ani v zákonom stanovenej lehote do 30.05.2007 nevydal písomné rozhodnutie, ktorým by rozhodol o nevyhovení uvedenej žiadosti hoci len sčasti, čím sa predpokladá, že vydal rozhodnutie, ktorým odmietol poskytnúť informácie, teda porušil povinnosť určenú

osobitným predpisom, za spáchanie ktorého mu podľa § 11 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 42a ods. 2 zákona o priestupkoch bola uložená pokuta vo výške 165,97 € (5 000,-- Sk).

Krajský súd vec meritórne prejednal a v odôvodnení rozsudku uviedol, že keď Ing. Š. na žiadosť žalobcu reagoval e-mailovou správou, takýto e-mail nemožno podľa názoru súdu považovať za rozhodnutie o žiadosti, aj keď v ňom uvádza dôvody nesprístupnenia požadovaných informácií. Oznámenie elektronickou poštou, že žalobcovi požadované informácie nesprístupní, nemožno brať do úvahy a zákon č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov takúto situáciu kvalifikuje tak, že povinná osoba nevydala písomné rozhodnutie, v dôsledku čoho po uplynutí zákonnej lehoty 3 dni (§ 18 ods. 3) vzniká zákonná fikcia zamietavého rozhodnutia. Keďže povinná osoba nevydala písomné rozhodnutie, fiktívne rozhodnutie z tohto dôvodu je nezákonné a musí byť odvolacím orgánom alebo súdom zrušené, pretože neobsahuje odôvodnenie a je teda nepreskúmateľné. Súd je preto názoru, že Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR rozhodnutím zo dňa 29.05.2007 pod číslom MVRR-2007-12157/112785-1:1214/M správne postupovalo, keď rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým bolo rozhodnutie Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR, ktoré bolo vydané podľa § 18 ods. 2 zák.č. 211/2000 Z.z., na základe žiadosti o informáciu č. MVRR-2007-11553/106661-3 zo dňa 18.04.2007 doručenej 20.04.2007, podanej občianskym združením E., zrušilo. Na základe uvedeného rozhodnutia povinná osoba požadované informácie sprístupnila. Napriek tejto skutočnosti žalobca podal dňa 12.06.2007 návrh na prejednanie priestupku na úseku práva na slobodný prístup k informáciám z dôvodu, že povinná osoba ani neposkytla informácie, ani nevydala informácie, čím došlo k porušeniu jeho práva na informácie. Súd je názoru, že Obvodný úrad v Bratislave rozhodnutím zo dňa 15.10.2007 č. OVVS-Pr-2053/I-378-07-J.H/V-17 nesprávne postupoval, keď uznal vinným Ing. I. zo spáchania priestupku na úseku práva na prístup k informáciám podľa § 42a ods. 1 zákona o priestupkoch.

Súd sa nestotožňuje s argumentáciou žalobcu v podanej žalobe, že Ing. Š. porušením svojich povinností naplnil skutkovú podstatu priestupku na úseku práva na prístup k informáciám podľa § 42a ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. Povinná osoba síce nevydala rozhodnutie v zmysle príslušných ustanovení správneho poriadku, pretože absentujú základné náležitosti rozhodnutia, ani nepostupovala v zmysle ust. § 17 ods. 1 a § 18 ods. 3 ZSI, a preto sa predpokladá, že povinná osoba vydala fiktívne rozhodnutie o nesprístupnení informácie. Voči takémuto fiktívnemu rozhodnutiu bol oprávnenou osobou podaný rozklad a minister výstavby a regionálneho rozvoja SR takéto fiktívne rozhodnutie ako nepreskúmateľné zrušil a vrátil vec na nové konanie a rozhodnutie. Súd je názoru, že Ing. Š. by sa dopustil priestupku iba v prípade, ak by ani po vydaní rozhodnutia, ktorým bolo vyhovené rozkladu žalobcu neposkytol informácie. Rozhodnutie o zamietnutí poskytnutia informácií nenadobudlo právoplatnosť, keďže bol podaný rozklad v zákonom stanovenej lehote. Vydaním fiktívneho rozhodnutia povinnou osobou, proti ktorému bol podaný rozklad, nedošlo k naplneniu znakov skutkovej podstaty priestupku na úseku práva na prístup k informáciám. Vymedzenie inštitútu skutkovej podstaty priestupku vychádza z poznatkov náuk trestného práva. Zákon o

priestupkoch stanovuje pre naplnenie skutkovej podstaty priestupku 4 základné znaky: objekt, objektívnu stránku, subjekt, subjektívnu stránku. Zavinenie je obligatórnym znakom subjektívnej stránky skutkovej podstaty priestupku. Pre vyvodenie zodpovednosti za priestupok je nevyhnutné, aby bolo dostatočne preukázané, že priestupca svojím konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty priestupku. V každej priestupkovej veci treba preukázať zavinenie priestupku a za tým účelom je nevyhnutné vykonať všetky dostupné dôkazy.

V správnom súdnictve súd preskúmava výlučne zákonnosť právoplatného rozhodnutia. Na rozdiel od správnych orgánov, ktoré vo veci konkrétne konajú (najmä vykonávajú dokazovanie) a rozhodujú, súd nepreskúmava vhodnosť alebo účelnosť žalobou napadnutého rozhodnutia. Za vyjadrenie právneho názoru Ing. Š. nemôže byť uznaný vinným. Je zrejmé, že tu absentuje objekt, aj objektívna stránka skutkovej podstaty priestupku. Pre dokonanie priestupku sa vyžaduje, aby nastalo porušenie záujmu chráneného zákonom, nestačí iba ohrozenie tohto záujmu a existuje príčinná súvislosť medzi konaním páchatel'a a následkom. Následok tohto konania nemohol nastať, lebo rozhodnutie bolo napadnuté opravným prostriedkom – rozkladom žalobcu. Po vrátení veci sa v novom konaní sprístupnila informácia, ktorú žiadal žalobca.

Na základe uvedeného súd je názoru, že z obsahu napadnutého administratívneho rozhodnutia nevyplývalo, že by bol žalobca vydaním predmetného rozhodnutia ako účastník správneho konania priamo dotknutý na svojich právach alebo právom chránených záujmoch (§ 244 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 250 ods. 2 veta prvá O.s.p.).

Vzhľadom na uvedené Krajský súd v Bratislave po preskúmaní veci dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je v súlade so zákonom a námietky žalobcu neodôvodňujú jeho zrušenie. Preto žalobu v celom rozsahu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. ako nedôvodnú zamietol.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zastúpení advokátom včas odvolanie. Žalobca považuje rozsudok za nepreskúmateľný pre absenciu relevantného odôvodnenia, pretože ani v najmenšom nereaguje na žalobné argumenty žalobcu. Podľa žalobcu vady odôvodnenia majú za následok porušenie ústavného práva žalobcu na súdnu ochranu a odňatie možnosti konať pred súdom.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že rozsudok krajského súdu považuje za vecne správny, vydaný v súlade so zákonom. Poukazuje na dôvody preskúmaného rozhodnutia žalovaného – Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcie verejnej správy, odboru priestupkov, číslo SVS-230-2008/00885TFV zo dňa 26.05.2008 ako aj na obsah vyjadrenia k žalobe žalobcu zo dňa 25.07.2008.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo,

prejednal vec na pojednávaní dňa 18.02.2010 a za prítomnosti účastníkov konania skúmal, či sú splnené procesné podmienky na meritórne prejednanie veci a meritórne rozhodnutie.

Predseda senátu na pojednávaní dňa 18.02.2010 oznámil účastníkom konania, že pojednávanie bolo nariadené z tohto dôvodu, že zo spisu nie je osvedčené splnenie procesnej podmienky podľa § 247 ods.1 OSP, t.j. ukrátenie žalobcu ako právnickej osoby na právach rozhodnutím a postupom žalovaného, pretože v danom prípade išlo o zisťovanie existencie priestupku u obvineného z priestupku Ing. Igora Š. a ukladanie sankcie tejto osobe.

Zástupca žalobcu sa k splneniu procesnej podmienky vyjadril nasledovne:

„Dávam do pozornosti článok 152 ods. 4 Ústavy, ktorý ukladá všetkým štátnym orgánom povinnosť vykladať podústavné právne normy ústavne konformným spôsobom. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že článok 46 ústavy garantuje nielen právo na súdnu ochranu ale aj právo na inú právnu ochranu. Obsah týchto práv je prakticky zhodný zohľadnením špecifik rôznych typov konania. Výkonom práva na inú právnu ochranu je podľa judikatúry ústavného súdu, napr. podávanie podnetov podľa zákona o prokuratúre. V tomto momente neviem uviesť, či ústavný súd posudzoval aj ústavný režim podávania návrhov na podávanie priestupku, analogicky však môžem skonštatovať, že tento typ konania bude posudzovaný z ústavného hľadiska obdobne ako vybavovanie podnetov podľa zákona o prokuratúre. Máme teda za to, že žalobca podaním návrhu na prejednanie priestupku sa prostredníctvom výkonu práva na inú právnu ochranu domáhal ochrany pred porušením svojho iného ústavného práva a to práva na informácie. Z obsahu práva na inú právnu ochranu samozrejme nemožno vyvodiť nárok navrhovateľa na potrestanie páchatel'a priestupku len z toho dôvodu, že návrh bol podaný, resp. konanie iniciované. Orgán prejednávajúci priestupok však musí postupovať tak, aby rešpektoval všetky práva navrhovateľa prejednávania priestupku vyplývajúce z práva na súdnu ochranu. Súčasťou tohto práva je okrem práva na riadne logické a presvedčivé odôvodnenie meritórneho rozhodnutia, tiež právo na to, aby v konaní boli aplikované relevantné právne normy a ich aplikácia bola v súlade so základnými princípmi logiky a tiež v súlade s účelom a zmyslom týchto právnych noriem. V danom prípade žalovaný takýmto spôsobom nepostupoval, príslušné právne normy aplikoval takým spôsobom, že úplne poprel ich zmysel a účel. Vady právneho posúdenia sú podrobne špecifikované v žalobe a v odvolaní, uvediem ich preto iba veľmi stručne. Vo všeobecnosti možno skonštatovať, že konanie v ktorom bolo vydané rozhodnutie sa týkalo a jeho predmetom bolo právo na inú právnu ochranu žalobcu. Rozhodnutie vydané v takomto konaní sa teda bezprostredne týka práv žalobcu. Žalobca je preto aktívne legitimovaný“.

Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 24.02.2010 uviedol, že zastáva názor, že žalobca nebol na svojich právach ukrátený (rozhodovalo sa v priestupkovom konaní o vine a treste obvineného z priestupku Ing. I.) a žalobca žiadnym dôkazom nepreukázal, že postupom povinnej osoby bolo porušené jeho právo na informácie. Zastáva názor, že jeho právo na prístup k informáciám bolo naplnené, a preto nie je osobou procesne legitimovanou na podanie žaloby. Navrhoval, preto, aby súd konanie zastavil.

Najvyšší súd konštatuje, že uznesením č.k. 3Sži 3/2009-35 zo dňa 26.02.2009 uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S/98/2008-27 zo dňa 04.12.2008 zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie s odôvodnením, že žalobca bol účastníkom správneho konania, keďže na jeho návrh bolo začaté konanie o priestupku (§ 72 v spojení s § 68 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb.), preto je aj osobou oprávnenou na podanie žaloby v súlade s § 250 ods. 2 veta prvá O.s.p., ale len za predpokladu, že o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bol rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátený na svojich právach. Krajský súd mal preskúmať, či z obsahu napadnutého administratívneho rozhodnutia vyplýva, že by bol žalobca vydaním predmetného rozhodnutia ako účastník správneho konania priamo dotknutý na svojich právach alebo právom chránených záujmoch (§ 244 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 250 ods. 2 veta prvá O.s.p.).

Krajský súd mal na základe vyššie uvedeného najskôr zistiť, či žalobca je osobou oprávnenou na podanie žaloby v súlade s § 250 ods. 2 veta prvá O.s.p., s ohľadom na tvrdené ukrátenie na právach. V opačnom prípade mal konanie podľa § 250d ods. 3 O.s.p. zastaviť, z dôvodu, že žalobu podala neoprávnená osoba.

Najvyšší súd preto na pojednávaní dňa 18.02.2010 za prítomnosti účastníkov konania zisťoval splnenie procesných podmienok a najmä skúmal, či žalobca je osobou oprávnenou na podanie žaloby v súlade s § 250 ods. 2 veta prvá O.s.p.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250 ods. 2 O.s.p. veta prvá žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach.

Aktívna procesná legitimácia žalobcu ako procesná podmienka v zmysle § 250 ods. 2 O.s.p., ktorá robí procesný subjekt osobou oprávnenou na podanie žaloby v sebe zahŕňa kumulatívne dva predpoklady, a to postavenie účastníka správneho konania a súčasne ukrátenie na právach napadnutým rozhodnutím, vydaným v správnom konaní. Je nesporné, že žalobca E., so sídlom T. bol ako navrhovateľ účastníkom priestupkového konania v zmysle ust. § 72 písm. d/ v spojení s § 68 ods. 1 zák. SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. V priestupkovom konaní sa však rozhodovalo o obvinení z priestupku a uložení sankcie Ing. I. a týmto rozhodnutím nebol žalobca ukrátený na právach, pretože rozhodnutie o priestupku sa osobne týka iba osoby obvinenej z priestupku a svojimi účinkami nezasahuje do právnej sféry žalobcu ani nespôsobuje zmenu jeho právneho postavenia.

Podľa najvyššieho súdu žalobca nie je oprávnenou osobou na podanie žaloby, pretože rozhodnutím žalovaného č. SVS-230-2008/00885TFV zo dňa 26.05.2008, ktorým zrušil rozhodnutie Obvodného úradu v Bratislave, odboru všeobecnej vnútornej správy č. OVVS-Pr-2053/1-378-07-L.H./V-17 zo dňa 15.10.2007, ktorým bol Ing. I. uznaný vinným zo spáchania priestupku na úseku práva na prístup k informáciám podľa § 42a ods. 1 zák.č. 372/1990 Zb., nebolo rozhodnuté o jeho právach alebo povinnostiach, z čoho vyplýva, že týmto rozhodnutím nemôže byť ani ukrátený na svojich právach.

V konaní nebolo osvedčené splnenie procesnej podmienky osoby oprávnenej na podanie žaloby. Procesné podmienky sa skúmajú v každom štádiu súdneho konania a pokiaľ nie sú splnené tak sa konanie musí zastaviť. Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S/98/2008-42 zo dňa 11.06.2009 zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. a konanie podľa § 221 ods. 2 O.s.p. zastavil, pretože žalobca nie je osobou aktívne procesne legitimovanou na podanie žaloby v zmysle § 250 ods. 2 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože konanie bolo zastavené.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 21. apríla 2010

JUDr. Ivan R u m a n a , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Alena Augustiňáková